

VADOVĖLIO RECENZIJĄ

1. Bendra informacija apie vadovėlio rankraštį

Pavadinimas: BIOLOGIJA Homeostazė ir medžiagų šalinimas. Organizmo valdymas ir koordinacija. Žmogaus sveikata
Autoriai: Jolanta Dzikavičiūtė, Vytautas Semaška
Dalykas: Biologija
Klasė: 11 - 12
Leidykla: Uždaroji akcinė bendrovė leidykla „Šviesa“.

Vadovėlyje pateikiama 11 – 12 klasėms medžiaga. Turinys orientuotas į mokinių bendrųjų kompetencijų bei gamtamokslinės kompetencijos ugdymą.

2. Vadovėlio turinio vertinimas

2.1. Vadovėlio medžiagos atitiktis Bendrosioms programoms

Vadovėlyje pateikta medžiaga numatyta Vidurinio ugdymo bendrųjų programų Gamtamokslinio ugdymo 11–12 klasių koncentro mokinių veiklos sričių turinyje iš *Homeostazė ir organizmo valdymas ir Žmogaus sveikata*. Dalyko turinys atrinktas tinkamai ir suskirstytas į tris modulius: *I - Homeostazė ir medžiagų šalinimas, II – Organizmo valdymas ir koordinacija ir III – Žmogaus sveikata*.

2.2. Vadovėlio metodinė struktūra

Vadovėlio struktūra aiški, logiška: turinys gana platus ir detalus, jo seka suprantama. Įvade mokiniams pateikiama glausta informacija apie vadovėlio struktūrą, paaiškinama, kaip naudotis vadovėliu. Sąvokos paryškintos, o vadovėlio pabaigoje pateikiamas sąvokų sąrašas, kuris padės mokiniams lengviau surasti ieškomą informaciją. Medžiaga suskirstyta į 3 modulius, kurių kiekvienas sudarytas iš kelių skyrių (I– 4 skyriai, II – 3, III – 3). Kiekviename skyriuje pateikiamos nuo 2 iki 8 temų. Pavadinimai atskleidžia skyrių ir temų esmę.

Vadovėlio medžiaga struktūruota tinkamai, visame vadovėlyje išlaikyta vieninga sistema: temos pradžioje pateikiama įvadinė dalis, kurioje bendrais bruožais keliais sakiniais aprašomas temos turinys, toliau tekstu ir iliustracijomis išdėstoma pagrindinė medžiaga, užduodami kontroliniai klausimai, skyriaus pabaigoje pateikiamas apibendrinimas bei klausimai ir užduotys. Klausimai ir užduotys labai įvairūs: klausimai su pasirenkamais atsakymais, išplėsti atviri klausimai ir užduotys.

KOPIJA
Biuro administracijos
Ausma Vainalavičiūtė
2012-10-17

klausimai, duomenų interpretavimo klausimai. Užduotys ir klausimai skirti tiek žinių patikrinimui, tiek orientuoti į žinių taikymą.

Puikus sumanymas apibendrinimus ir klausimus bei užduotis pateikti spalvotame fone, kas palengvins mokiniams greičiau susirasti reikalingą medžiagą, o klausimai ir užduotys padės mokiniui pasitikrinti žinias ir įsivertinti savo pasiekimus. Manau, kad šios užduotys puiki pagalba tiek mokiniui suprasti, ką jis pasiekė, tiek ir mokytojui įvertinant mokinį.

Vadovėlyje pateiktos praktinės veiklos užduotys: pvz., 84 psl. Akies tinklainės aklosios dėmės tyrimas, 147 psl. Plaučių tūrio matavimo tyrimas. Su praktine veikla susijusios užduotys orientuotos į problemų sprendimo gebėjimų patikrinimą, taip, kaip numatyta Vidurinio ugdymo bendrosiose programose bei Valstybinio egzamino programoje

Nors vadovėlio nagrinėjama medžiaga labai plati, ji pateikiama gana koncentruotai. Todėl Autoriai, numatę, kad gali iškilti poreikis papildomos informacijos, pateikė šios informacijos šaltinių. Medžiaga pritaikyta įvairių mokymosi stilių mokiniams. Informacija čia pateikiama tekstu, informatyviais paveikslais, schemomis, sudaromos galimybės dalyvauti diskusijose, modeliuoti, atlikti tyrimus. Ši metodų įvairovė nuosekliai pateikiama visuose vadovėlio skyriuose. Kadangi užduotys yra įvairaus sunkumo, sudaromos diferencijavimo galimybės.

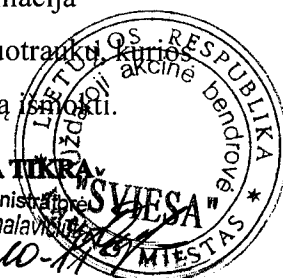
2.3. Vadovėlio medžiagos tekstinė ir vaizdinė kokybė

Vadovėlio tekstinė ir vaizdinė medžiaga, pritaikyta 11 - 12 klasių mokiniams. Tekstas neperkrautas informacija. Autoriai įdėjo daug pastangų tobulindami vadovėlio kalbą, todėl dabar vadovėlis tapo daug patrauklesnis. Daugelis teorinių teiginių paaiškinami remiantis mokiniams suprantamais pavyzdžiais. Su gyvenamąja aplinka susieti pavyzdžiai daro vadovėlį patrauklų mokiniui. Pvz. 23 psl., Pasaulinė cukrinio diabeto diena Vilniuje, 43 psl. statistikos duomenys apie inkstų persodinimo operacijas Lietuvoje, 115 psl. statistika apie kraujotakos ligų paplitimą Lietuvoje ir t.t. Vadovėlyje pateiktos pačios svarbiausios sąvokos ir jos aptariamos įvairiuose kontekstuose.

Iliustracijų daug, jos naudojamos tikslingai: daugeliu atvejų ta pati informacija pateikiama ir tekstu ir vaizdine medžiaga, pvz.: aprašomas plaučių tūris ir pateikiamas grafikas, kuriame vaizduojama įkvepiamo ir iškvepiamo oro tūriai skirtingai kvėpuojant (134 -135 psl.). Dažnai iliustracijos papildo tekste pateikiamą informaciją. Toks įvairiapusiškas medžiagos pateikimas labai naudingas mokiniui. Autoriai labai stengėsi, kad iliustracijose pateikta informacija mokiniams būtų aiški ir pasitarnautų mokantis. Iliustracijos įvairios: labai daug nuotraukų, kurios turi aiškią mokomąją paskirtį, schemų, kurios padeda geriau suprasti medžiagą ir ją išmokti.

KOPIJA TIKRA
Biuro administratore
Ausma Vainalavičiūtė

2012-10-11

Vaizdinė medžiaga šiuolaikiška, atspindi mokinius supančią aplinką. Ilustracijos tinkamai įvardintos, pateikti reikalingi paaiškinimai.

2.4. Vadovėlio medžiagos tinkamumas vertybinėms nuostatomis ugdyti

Vadovėlio medžiaga pritaikyta ugdyti Vidurinio ugdymo programoje numatomas nuostatas: saugoti savo ir kitų žmonių sveikatą, suvokto organizmų sandaros ir funkcijų vienovę.

IŠVADA

Vadovėlis atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių turinio vertinimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodytus reikalavimus.

Recenzento vardas ir pavardė Alyda Daulenskiene

Data 2012-10-10

A. Day

